

7. Про Державний інвестиційно-кліринговий комітет [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 11.11.97р. №1257/97. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
8. Про Національну інвестиційну раду [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 24.12.2014 №950/2014. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Про режим іноземного інвестування [Електронний ресурс]: Закон України прийнятий Верховною радою України від 19.03.1996 № 93/96-ВР: текст зі змінами станом на 04.07.2013р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
10. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864с.
11. Швець В.Я. Аналіз інвестиційного клімату в економіці України та шляхи його покращання / В.Я. Швець // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1 (7). – 502-508 с.
12. Фролова Г.І. Оцінка інвестиційного клімату в Україні/ Г. І. Фролова// Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2014. – № 2 (26). – 67-69 с.

Стаття надійшла: 25.10.2015 р.
Рецензент: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

УДК 336.144.2:341.233.1

JEL Classification: M 100

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЗА РАХУНОК ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

Буднік М. М., к.е.н., доцент

Аскеров Т. Т.

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Анотація: Стаття присвячена проблемі вдосконалення організації фінансового планування на підприємстві за рахунок впровадження контролінгу грошових потоків. Предметом дослідження є процес фінансового планування на підприємстві. Метою статті є аналіз існуючих проблем щодо удосконалення організації фінансового планування на підприємстві за рахунок впровадження контролінгу грошових потоків. У статті розглянуті сучасні наукові підходи та методи щодо удосконалення організації фінансового планування на підприємстві за рахунок впровадження контролінгу грошових потоків. В ході дослідження було розглянуто теоретичні підходи до створення концепції контролінгу на підприємстві. Для вдосконалення системи управління грошовими потоками: відокремлено напрями контрольних заходів на підприємстві, розроблено послідовність побудови системи контролінгу грошових потоків на підприємстві, наведені етапи системи моніторингу показників стану грошових потоків, що контролюється. Для ідентифікації відхилень, виявлених на рівні стратегічного та тактичного контролю на підприємстві, розроблені матриці ідентифікації масштабів відхилень та адекватних заходів стабілізації ситуації підприємства. Надана графічна інтерпретація відхилень грошових потоків підприємства, що виявляється в процесі стратегічного та тактичного контролю. Використання побудованої та впровадженої в практику діяльності підприємства ефективної системи контролінгу грошових потоків дозволить координувати взаємозв'язки між формуванням інформаційної бази управління грошовими потоками на підприємстві, їх аналізом, оптимізацією та плануванням, що дозволить значно підвищити ефективність управління ними.

Ключові слова: фінансове планування, контролінг, підприємство, грошовий потік, аналіз, методи, принципи, система.

THE IMPROVEMENT OF THE ORGANIZATION FINANCIAL PLANNING APPLICATION BY CASH FLOW CONTROLLING

Maryna Budnik, PhD in Economics, Associate Professor

Timur Askarov

Kharkiv Institute of Trade and Economics

of Kyiv National University of Trade and Economics

Summary. This paper deals with the problem of improving the organization of financial planning in the company through the introduction of controlling cash flows. The subject of research is the process of financial planning at the enterprise. The aim of the article is canalization of the existing problems of improving the organization

of financial planning in the company through the introduction of controlling cash flows. In the article the modern scientific approaches and methods for improving the organization of financial planning in the company through the introduction of controlling cash flows are reviewed. The study examined theoretical approaches to the creation of the concept of controlling the company. To improve cash management systems: the Directions of control measures in the company are separated, developed the sequence of building a system of controlling cash flow in the company, the stages of the monitoring system indicators of cash flows are controlled. To identify deviations detected at the level of strategic and tactical control of the company, developed a matrix scale deviations and identify appropriate measures to stabilize the situation of the company. It was received a graphical interpretation of deviations cash flows of the enterprise, which is reflected in the strategic and tactical control. Using the structured and implemented of effective system of the company controlling cash flows will coordinate the relationship between the formation of information base cash flow management in the enterprise, their analysis, optimization and planning, which will significantly increase the effectiveness of management.

Keywords: financial planning, controlling, enterprise, cash flow, analysis, methods, principles, system.

Постановка проблеми Ринок ставить високі вимоги до якості фінансового планування, оскільки за нездатності врахувати несприятливу ринкову кон'юнктуру підприємство стає банкрутом і підлягає ліквідації з відповідними наслідками для засновників. Важливим елементом організації фінансового планування на підприємстві, а зокрема забезпечення ефективності та результативності управління грошовими потоками, є здійснення контролю за ними. При всьому різноманітті підходів до побудови системи контролінгу грошових потоків на підприємстві розробка ефективного механізму реалізації процедури контролю з адекватним набором методів та інструментів для кожного підприємства буде індивідуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні положення щодо сутності контролінгу як інструменту ефективного управління підприємством викладені в роботах таких зарубіжних і вітчизняних учених-економістів, як Ю. О. Барабаш, Л. Л. Гриценко, Р. А. Заглада, І. Шигаєва, С. Н. Петренко, Й. Вебер, Д. Хан, Х. Й. Фольмут, К. Штайнле, Р. Ентоні й інших. Але дослідженню питання щодо ефективного впровадження контролінгу як системи прийняття та реалізації управлінських рішень на підприємстві приділено недостатньо уваги в сучасній фінансово-економічній літературі [1].

Невирішені складові загальної проблеми. Побудова системи контролінгу грошових потоків на підприємстві повинна передбачати її взаємозв'язок та взаємоузгодженість з підсистемами обліку, аналізу й планування грошових потоків, забезпеченість персоналом відповідної кваліфікації та обґрунтування місця в організаційно-функціональній структурі управління підприємством, розробку ефективного механізму реалізації процедури контролю з адекватним набором методів та інструментів.

Фінансовий контролінг при запровадженні на підприємстві допомагає уникненню кризових економічних ситуацій, ідентифікувати причини фінансових проблем та ефективно їх усунути. Результативність вирішення проблеми залежить від чіткості координації дій різних рівнів управління з використанням обраних контролінгових інструментів їх реалізації [2].

Актуальність обраної теми обумовлена виникненням проблем у процесі планування діяльності підприємства. Саме від вирішення питань належної організації фінансового планування корінним чином залежить благополуччя підприємства.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз існуючих проблем щодо удосконалення організації фінансового планування на підприємстві за рахунок впровадження контролінгу грошових потоків.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах ринкової економіки спостерігається відхід від загального планування в бік фінансового, тобто спостерігається зростання ролі внутрішньофірмового фінансового планування [3]. Під системою контролінгу грошових потоків підприємства слід розуміти механізм управління грошовими потоками, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках формування грошових потоків, своєчасне виявлення відхилень в їх розвитку та прийняття рішень, спрямованих на його нормалізацію [4]. Шигаєв А. І. [5], вказує на існування 5 концепцій контролінгу з орієнтацією на контроль, на інформацію, на управління, на облік і на аналіз [6]. Побудова та впровадження системи контролінгу передбачає обґрунтування її концепції: а саме: необхідно обґрунтувати мету, функції контролінгу, формування напрямів і принципів контролінгу.

Контролінг – це система управління досягненням цілей та невід’ємна частина управління підприємством. Основне завдання контролінгу –орієнтувати процес управління підприємством на досягнення усіх цілей [7].

Фінансовий контролінг – це контролююча система, яка забезпечує концентрацію контрольних дій за основними напрямками фінансової діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних показників від прогнозних (планових) та чинників, що зумовили ці відхилення, і прийняття управлінських рішень щодо нормалізації процесу управління фінансами підприємства [8].

Мета контролінгу грошових потоків полягає у забезпеченні своєчасної ідентифікації відхилень в стані та тенденціях розвитку грошових потоків, їх причини, своєчасній розробці заходів щодо їх усунення для досягнення підприємством стану фінансової рівноваги та забезпечення стійкого економічного зростання. Мета контролінгу грошових потоків підприємства досягається шляхом виконання службою контролінгу або особами, що відповідають за цю ділянку роботи, своїх функцій [9], які включають наступні перелічені нижче положення: налагодження інформаційних каналів; координація планів та прогнозів грошових потоків; вимір відхилень між прогнозним та фактичним станом грошових потоків підприємства; діагностика – залежно від характерних відхилень можливі погіршення в стані грошових потоків підприємства та розробка регулюючих дій по виправленню ситуації або підтримання існуючої ситуації за відсутності будь – яких відхилень; методологічне забезпечення та внутрішній консалтинг на підприємстві.

Виходячи з принципу тотальності управління грошовими потоками, відокремлюються наступні напрями контрольних заходів на підприємстві:

1. Залежно від функціональної спрямованості: 1.1. Контролінг за маркетинговими рішеннями з точки зору впливу на грошові потоки підприємства. 1.2. Контролінг за рішеннями у сфері збуту та постачання з точки зору впливу на грошові потоки підприємства: управління товарними запасами – грошові потоки; управління дебіторською заборгованістю – грошові потоки; управління кредиторською заборгованістю – грошові потоки. 1.3. 2. Контроль за фінансуванням поточних витрат.

2.Залежно від видів діяльності: 2.1. Контролінг за грошовими потоками від операційної діяльності. 2.2. Контролінг за грошовими потоками від інвестиційної діяльності. 2.3. Контролінг за грошовими потоками від фінансової діяльності.

Принципи контролінгу грошових потоків є теоретичним підґрунтям процесу контролю, правилами, що безпосередньо визначають його реалізацію на практиці:

1. Принцип тотальності – впровадження контролю за грошовими потоками на рівні кожного підрозділу , втілення філософії та корпоративної культури, що ґрунтується на розуміння кожним свого впливу та участі у формуванні „грошового” результату діяльності підприємства, усвідомленні своєї ролі у даному процесі.

2. Принцип своєчасності – вчасне коригування певних параметрів системи з метою поліпшення стану грошових потоків на підприємстві.

3. Принцип показовості – передбачає можливість ідентифікації нестабільного стану грошових потоків, відхилень в його розвитку за допомогою спеціальних індикаторів.

4. Принцип ефективності – передбачає впровадження такої системи контролю, яка сприяє досягненню цілей управління грошовими потоками і є оптимальною з точки зору витрат на її реалізацію.

З урахуванням зазначених принципів контролінг грошових потоків на підприємстві необхідно будувати за такими основними етапами (рис. 1).

1.Визначення об’єкта контролінгу грошових потоків. Об’єктом контролінгу грошових потоків є система управлінських рішень щодо формування та використання грошових коштів на підприємстві.

2. Визначення видів і сфери контролінгу. Відповідно до загальної концепції фінансового контролінгу в системі контролінгу грошових потоків виділяють наступні його види: стратегічний контролінг, тактичний контролінг, оперативний контролінг. Основною сферою стратегічного контролінгу є контроль за досягненням цільового обсягу чистого грошового потоку, що забезпечує фінансову рівновагу підприємства в контексті реалізації фінансової стратегії підприємства. Контрольний період – один рік.

3. Тактичний контролінг направлений на реалізацію поточних планів надходження та витрачання грошових коштів протягом одного кварталу.

4.Оперативний контролінг здійснюється протягом місяця, декади, тижня і передбачає реалізацію бюджету грошових коштів (платіжного календаря).Формування

системи пріоритетів контрольних показників грошових потоків, яка передбачає ранжирування контрольних показників по значимості, визначення рівнів їх пріоритетності.

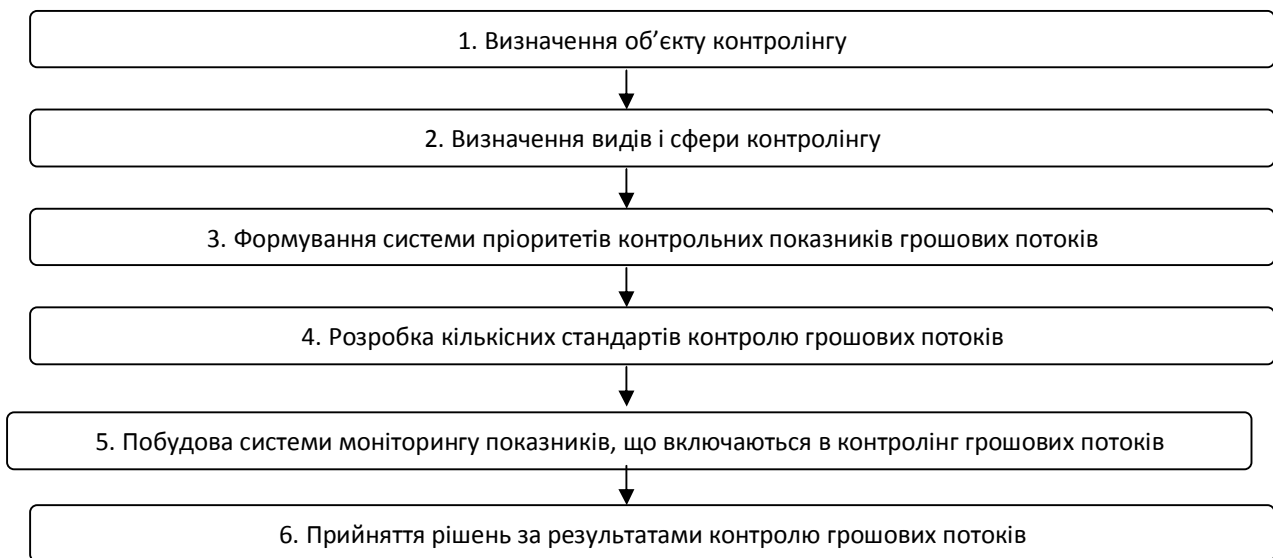

Рисунок 1 – Послідовність побудови системи контролінгу грошових потоків на підприємстві

5. Розробка кількісних стандартів контролю грошових потоків. Стандартами контролю виступають цільові стратегічні нормативи грошових потоків, показники поточного плану надходження та витрачання грошових коштів, показники платіжного календаря, внутрішні нормативи підприємства щодо рівня ефективності управління грошовими потоками.

6. Побудова системи моніторингу показників, що включаються в контролінг грошових потоків, яка представляє основу системи контролінгу, найбільш активну частину його механізму.

7. Прийняття рішень за результатами контролінгу грошових потоків, тобто формування на основі виявлених відхилень в стані грошових потоків та причин алгоритмів дій щодо усунення цих відхилень.

Головною складовою частиною організації системи контролінгу грошових потоків підприємства є побудова системи моніторингу показників їх стану. Система моніторингу грошових потоків представляє собою розроблений на підприємстві механізм постійного спостереження за показниками стану й ефективності управління грошовими потоками, визначення розмірів відхилень фактичних результатів від передбачених і виявлення причин таких відхилень.

Зважаючи на концепцію фінансового контролю, побудова системи моніторингу показників стану грошових потоків, що контролюється, передбачає наступні етапи [10]: 1. Визначення контрольних періодів. 2. Побудова системи інформаційних звітних показників по кожному напрямку контролю грошових потоків. 3. Вибір та обґрунтування методів контролю за рухом грошових потоків. 4. Розробка системи узагальнюючих показників, що відображають фактичні результати досягнення передбачених кількісних стандартів контролю грошових потоків. 5. Визначення інструментів контролю, тобто структури та показників форм контрольних звітів. 6. Визначення розмірів та причин відхилень фактичних результатів показників, що контролюються, від раніше встановлених стандартів.

Розроблена система моніторингу грошових потоків повинна коригуватись при зміні цілей контролінгу грошових потоків і системи показників плану надходження та витрачання грошових коштів. Система моніторингу грошових потоків представляє трьохрівневий процес, що передбачає проведення спостереження за станом грошових потоків підприємства в межах його стратегічного, тактичного та оперативного контролю. Розробка коригуючих заходів здійснюється на основі виявлених відхилень у стані й тенденціях розвитку грошових потоків та ідентифікації їх масштабів, що доцільно здійснювати в межах кожної підсистеми, яка контролюється на підприємстві. В зв'язку з цим необхідно розробити матриці ідентифікації масштабів відхилень, виявлених на кожній стадії моніторингу стану грошових потоків на підприємстві та коригуючі заходи, які можна застосовувати при

певному рівню відхилень. Приклад матриці ідентифікації відхилень в розвитку грошових потоків на рівні їх стратегічного контролю представлено в табл. 1.

Таблиця 1 – Матриця ідентифікації масштабів стратегічних відхилень та адекватних заходів стабілізації ситуації підприємства

Показник та масштаб його відхилення	Характеристика ситуації	Заходи щодо стабілізації ситуації
Чистий грошовий потік (ЧГП)		
$ЧГПф = ЧГПпл$	Розвиток грошових потоків відповідає планам	Підтримка тенденцій розвитку грошових потоків, що склались
$ЧГПмакс < ЧГПф$	Ситуація загрозлива, так як може спричинити вихід підприємства зі стану фінансової рівноваги за рахунок збільшення зовнішніх джерел фінансування діяльності	Необхідні коригуючі дії щодо співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування, організація моніторингу погашення запозичених фінансових ресурсів, пошук джерел зростання чистого грошового потоку
$ЧГПф < ЧГПмін$	Ситуація критична, спостерігається значне перевищення витратної частини над дохідною частиною грошових потоків	Крім заходів, перелічених у попередньому пункті, необхідно досліджувати та змінювати асортиментну політику
$ЧГПмін < ЧГПф < ЧГПпл$	Фактичний обсяг чистого грошового потоку менше ніж плановий, але більше ніж мінімально – допустимий, що зменшує ступінь самофінансування діяльності підприємства	Необхідно здійснювати пошук резервів підвищення обіговості активів, резервів зростання позитивного грошового потоку, оптимізації фінансування поточних витрат, підвищення ефективності реалізації інвестиційних проектів та здійснення фінансових операцій
$ЧГПпл < ЧГПф < ЧГПмакс$	Підприємство генерує чистий грошовий потік, що перевищує його плановий обсяг. Причинами цього можуть бути як мобілізація внутрішніх резервів, виявлених в процесі реалізації планів, так і залучення зовнішніх джерел фінансування діяльності, як не погашені в повному обсязі	Якщо джерелом зростання чистого грошового потоку є мобілізація зовнішніх джерел, - це позитивний факт і коригуючі дії на потрібні. Якщо причиною зростання чистого грошового потоку є залучення зовнішніх джерел фінансування діяльності, необхідно аналізувати та контролювати вчасність їх погашення та ефективність використання
Коефіцієнт якості чистого грошового потоку (Кя)		
$Кяф = Кяпл$	Якість чистого грошового потоку відповідає запланованому рівню	Необхідно підтримувати ситуацію, що склалась
$0 < Кяф < Кяпл$, при чистому прибутку > 0 , чистому грошовому потоку > 0	Коефіцієнт якості чистого грошового потоку нижчий, ніж планувалось. Причиною такої ситуації, як правило, є залучення зовнішніх джерел фінансування та їх неповернення на момент оцінки ситуації	Необхідно здійснювати контроль за погашенням залучених коштів, ефективністю їх використання, оскільки нераціональне використання таких ресурсів може призвести до падіння обсягу чистого прибутку та чистого грошового потоку

Ідентифікація масштабів відхилень відбувається шляхом оцінки відхилень по кожному показнику та комплексної оцінки ситуації, яка склалася на підприємстві, що

дозволяє здійснити більш коректний вибір заходів стабілізації ситуації. Такий принцип використовується і на рівні тактичного контролю грошових потоків. Для ідентифікації відхилень, виявлених на рівні тактичного контролю на підприємстві, можна використовувати спеціально розроблену матрицю, що зображена в табл. 2.

Таблиця 2 – Матриця ідентифікації масштабів тактичних відхилень та адекватних заходів стабілізації ситуації підприємства

Показник та масштаб його відхилення	Характеристика ситуації	Заходи щодо стабілізації ситуації
Обсяг позитивного грошового потоку (ПГП)		
$ПГПф \geq ПГПпл$	Позитивна ситуація: підприємство забезпечує плановий обсяг надходжень грошових потоків (зростання надходжень)	Підтримка ситуації
$ПГПф < ПГПпл$	Ситуація негативна	Пошук резервів зростання позитивного грошового потоку: вдосконалення асортиментної та цінової політики, контроль та заходи, спрямовані на інкасацію дебіторської заборгованості
Обсяг від'ємного грошового потоку (ВГП)		
$ВГПф < ВГПпл$	Ситуація позитивна, якщо від'ємний грошовий потік зменшується за рахунок мобілізації внутрішніх джерел його зменшення (економія на витратах обігу)	Якщо зменшення від'ємного грошового потоку відбувається за рахунок невчасності здійснення необхідних платежів, появи прострочених зобов'язань, необхідні заходи щодо забезпечення вчасності здійснення платежів
$ВГПф = ВГПпл$	Позитивна ситуація: відповідність плану	Підтримка ситуації, можливо, пошук резервів скорочення вихідного грошового потоку
$ВГПф > ВГПпл$	Ситуація негативна: відбувається перевитрата грошових коштів	Пошук резервів вихідного грошового потоку

В межах оперативного контролю грошових потоків необхідно здійснювати щоденні коригуючі заходи залежно від виявлених відхилень, які поділяються на наступні:

1. За характером відхилення: позитивні відхилення в стані грошових потоків, які характеризуються тим, що фактичний стан грошових потоків кращий, ніж запланований; негативні відхилення в стані грошових потоків, тобто фактичний стан грошових потоків, гірший, ніж запланований.

2. За рівнем виникнення (рис. 2): тактичні відхилення – виникають в результаті допущених помилок в ході реалізації стратегії, усіваються шляхом оптимізації існуючої діяльності підприємства і, в тому числі, грошових потоків як складового елемента фінансового менеджменту в межах розробленої стратегії діяльності на підприємстві; стратегічні відхилення – виникають в результаті розробки хибних стратегічних гіпотез розвитку грошових потоків, усіваються шляхом коригування цих гіпотез.

3. За рівнем глибини негативних відхилень: допустимі негативні відхилення – це відхилення в стані грошових потоків, які не пов'язані з суттєвим погіршенням стану грошових потоків і можуть не усуватись; критичні негативні відхилення – це відхилення, які демонструють суттєве погіршення стану грошових потоків і вимагають обов'язкового усунення.

Організація системи контролінгу забезпечить стабільний прибуток підприємству при постійному моніторингу показників стану й ефективності управління грошовими потоками за рахунок визначення розмірів відхилень фактичних результатів від передбачених, виявлення причин таких відхилень та прийняття адекватних управлінських рішень.

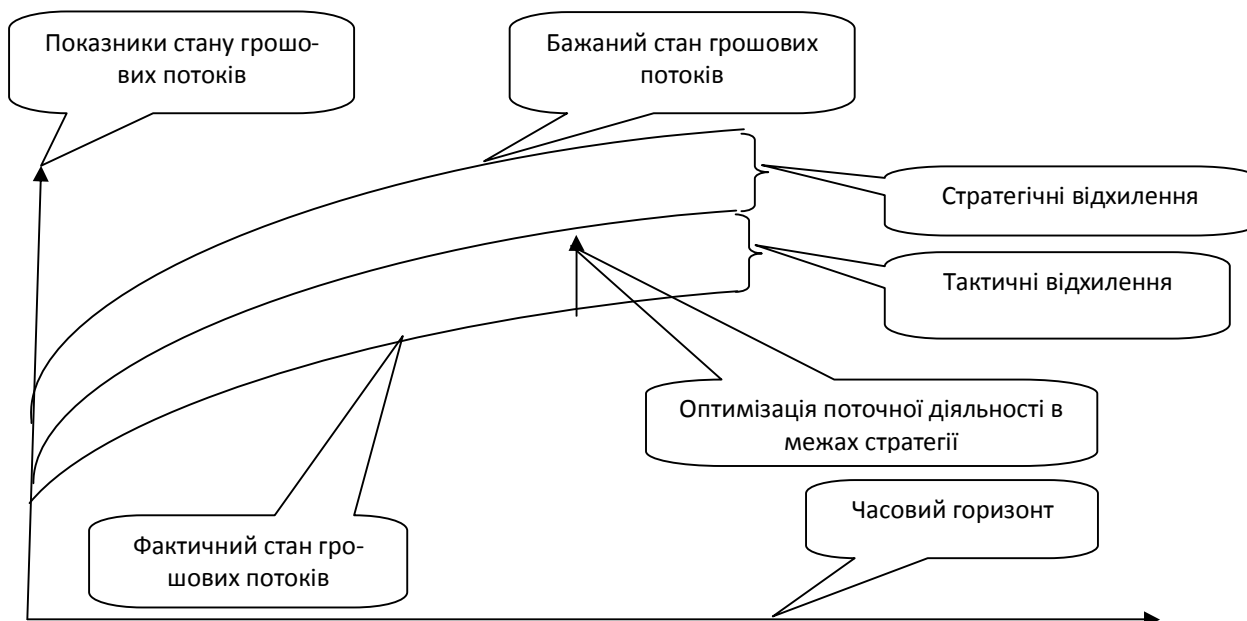

Рисунок 2 – Графічна інтерпретація відхилень грошових потоків підприємства, що виявляється в процесі стратегічного та тактичного контролю

Висновок. У статті розглянуті сучасні наукові підходи та методи щодо удосконалення організації фінансового планування на підприємстві за рахунок впровадження контролінгу грошових потоків. В ході дослідження було розглянуто теоретичні підходи до створення концепції контролінгу на підприємстві, сформульовано головну мету, розглянуто функції, сформовано напрями і принципи контролінгу та розглянуті різні підходи до побудови системи. Для вдосконалення системи управління грошовими потоками, відокремлено напрями контрольних заходів на підприємстві. Розроблено послідовність побудови системи контролінгу грошових потоків на підприємстві. Наведені етапи системи моніторингу показників стану грошових потоків, що контролюється. Для ідентифікації відхилень, виявлених на рівні стратегічного та тактичного контролю на підприємстві, розроблені матриці ідентифікації масштабів відхилень та адекватних заходів стабілізації ситуації підприємства. Надана графічна інтерпретація відхилень грошових потоків підприємства, що виявляється в процесі стратегічного та тактичного контролю. Використання побудованої та впровадженої в практику діяльності підприємства ефективної системи контролінгу грошових потоків дозволить координувати взаємозв'язки між формуванням інформаційної бази управління грошовими потоками на підприємстві, їх аналізом, оптимізацією та плануванням, що дозволить значно підвищити ефективність управління ними.

Перелік посилань:

1. Гриценко Л. Л. Контролінг грошових потоків / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, В. В. Роєнко // [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/722/1/Controlling.pdf>
2. Фінансовий контролінг у практиці підприємств [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://helpiks.org/2-104644.html>
3. Буднік М. М. Організація фінансового планування на підприємстві. / М. М. Буднік, М. І. Рязанцев // Матеріали за ІХ міжнародна научна практична конференція, "Найновітє научни постижения – 2013. Том 2. Икономики. София. "Бял ГРАД-БГ" ООД, – С. 43-45.
4. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Д. Хан. - М.: Финансы и статистика, 1997. – 800 с.
5. Шигаев А. И. Контроллинг стратегии развития предприятия / А. И. Шигаев. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2008. - 351 с.
6. Заглада Р. Контролінг як система ефективного управління підприємством / Р. Заглада // Економіка. – 2009. – № 4. – С. 12–17.
7. Барабаш Ю. О. Стратегічний та оперативний контролінг у системі управління на підприємстві [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_2_033.pdf
8. Система внутрішнього фінансового контролінгу [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://pidruchniki.com/1594102464625/finansii/sistema_vnutrishnogo_finsanovoogo_kontrolyu_kontrolingu

9. Хильмар Й. Фольмут. Инструменты контроллинга от А до Я: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. М. Л. Лукашевича и Е. Н. Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 288 с: ил. ISBN 5-279-01737-X

10. Фінансовий менеджмент (Конспект лекцій КНЕУ) [Електронний ресурс] // Режим доступу: [http://books.br.com.ua/20669

Стаття надійшла: 19.10.2015 р.

Рецензент: А.держ.упр, проф. Маліков В.В.

УДК 336:005.921

JEL Classification: M 100

ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «СТРАТЕГІЯ ФІНАНСОВОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА»

Буднік М. М., к.е.н., доцент

Сорочан Р. С.

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Анотація: *Розвиток ринкових відносин в Україні на даний час досягнув тієї межі, коли конкуренція стала насправді жорстким стимулом для розвитку та розширення підприємств і ставить перед підприємством більш високі вимоги щодо формування стратегії фінансового зростання підприємства. Розробка стратегії фінансового зростання підприємства є складним і різноманітним процесом, що заслуговує ретельного вивчення.*

Стаття присвячена узагальненню змісту поняття «стратегія фінансового зростання підприємства». Предметом дослідження є визначення поняття «стратегія фінансового зростання підприємства». Метою статті є аналіз наукової літератури з метою дослідження сутності понять складових стратегії фінансового зростання підприємства. У статті проведено ретельний аналіз понять «стратегія», «фінансова стратегія» та «розвиток», що дозволило надати авторське визначення цих понять. На основі них було узагальнено зміст поняття «стратегія фінансового зростання підприємства» та надано його визначення, що дозволило окреслити коло предметної області для подальших досліджень. Також були наведені етапи розробки та реалізації стратегії фінансового зростання підприємства та надані рекомендації до її формування. Успіх фінансової стратегії підприємства ґрунтується на відповідності теоретичних та практичних підходів до її розробки.

Ключові слова: *поняття, стратегія, фінансова стратегія, розвиток, зростання, підприємство, управління.*

DEFINITIONS THE MEANING OF «THE STRATEGY OF FINANCIAL GROWTH OF THE ENTERPRISE»

Maryna Budnik, PhD in Economics, Associate Professor

Robert Sorochan

Kharkiv Institute of Trade and Economics

of Kyiv National University of Trade and Economics

Summary: *Development of market relations in Ukraine now reached the point where competition is being really a incentive for the development and expansion of enterprises and now poses greater demands on the formation of financial growth strategy of the company. Development strategy of the financial growth of the company is a complex and varied process that deserves careful study. This paper is devoted to generalization of what constitutes «the strategy of financial growth of the enterprise». The subject of the study is the definition of «the strategy of financial growth of the enterprise». The goal of article is the analysis of scientific literature to investigate the nature of the components of the strategy concepts of financial growth of the enterprise. This article provides a detailed analysis of the concepts of «strategy», «financial strategy» and «development», which allowed to provide the author's definition of these concepts. Based on them were generalized the concept of «the financial strategy of growth of the enterprises» and given his determination that allowed outline the subject area for further research. Also the stages of development and implementation of enterprise financial growth strategy and recommendations for its formation were given. The success of the financial strategy of the enterprise is based on the relevant theoretical and practical approaches to its development.*

Keywords: *concept, strategy, financial strategy, development, growth, enterprise, management.*

Постановка проблеми. *Розвиток ринкових відносин в Україні на даний час досягнув тієї межі, коли конкуренція стала насправді жорстким стимулом для розвитку та розширення*